

ШУМЕНСКА



ПЕСТИНИ ЗА КУЛТУРЕНЪ И СТОПАНСКИ НАПРЕДЪКЪ НА ГР. ШУМЕНЪ И СКОЛОСТЪТА МУ

Редакторъ: Д. РАДЕВЪ

Излиза всѣки присъственъ вторникъ и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦА 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

ОБЯВИ: Търговски — 2 лв. кв. см. официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140.

159

брой

Откриването

на VII международна мострена
изложба въ Варна

Както вече се оповести въ вестниците, на 14 т. м. стана откриването на VII международна мострена изложба въ Варна. Точно на опредѣленото време въ централната панаирна палата събрани официалните лица, между които личаха министъра на търгов. пром. и труда г. Ст. Никифоровъ, областния директоръ г. Казанлиевъ, варненския кметъ г. инж. Мустаковъ, начал. варнен. гарнизонъ генер. Писковъ, контра адмирала г. Вариклечковъ, двамата подпредседатели на камарата Г. Марковъ и Д. Пешевъ, бившия пълном. министъръ Ставчевъ, председателя на Варн. Търг. Индустриална Камара Б. Абаджиевъ и много други, както и представители на всички родолюбиви, спортни и културни организации.

Необичайно за такива случаи откриването стана безъ благодарственъ молебенъ отъ страна на духовенството, а направо съ речта на министъра на търговията г. Никифоровъ. Той, следъ като изложи на кратко миналото величие на Варна, западането ѝ дойде до борбитъ за днешното ѝ подигане. На първо мѣсто въ тия борби стои учредената презъ 1932 г. междунар. мостр. изложба, която отъ година на година расте и крепне.

Свършвайки речта си г. министъра обяви за от-

За Добруджанския кварталъ

На вниманието на г. Кмета.

Отъ три седмици единъ говедаръ на едъръ рогатъ добитъкъ избрелъ си е мѣсто за пладнуване на 60—80 крави, волове, телеца, биволи и овце въ Добруджанския кварталъ до чешмата, отъ която околните къщи и пѣтници по шосето Шуменъ-Дибичъ черпятъ вода.

Ежедневно отъ 12—15 часа тази черда пладнува около чешмата. Следъ волопоп крави, волове и др. лежатъ край ж. п. линия на пивовара, а биволи и малачета земаатъ мѣстото си въ гьола, и чешмата се пуца да тече.

Калъ, смрадъ, мухи, комари и мн. други, които се лепятъ по лицето на всѣкого който би отишълъ да пие вода.

Край!! Като се оглѣда наоколо човѣкъ би помислилъ, че се намира на нѣкое мѣсто, което не попада подъ надзора и грижитъ на никоя община и санитарна властъ.

Днесъ и въ най-забланиитъ делиормански села гъоловетъ развъдници на зарази се запълниха и клденцитъ на окол. центрираха за изтичане на водата, а въ Шуменъ, областенъ градъ и въ най-хубавия кварталъ водата тече право на земята, образува се ямъ, въ която се къпятъ гъските. Подъ ямата пъкъ гъоль за биволи и биволчета!

Гражданинъ.

крита изложбата. Следъ министъра говори председателя на изложбения комитетъ г. Б. Абаджиевъ, а следъ него говори варненския кметъ г. Мустаковъ.

Следъ откриването всички официални лица на чело съ министъра разгледаха отдѣлнитъ щандове.

Наредбата за малцинствата
въ Ромъния

Обнародваната на 4 авг. т. г. наредба (правилникъ) за работитъ на Главното комисарство за малцинствата предвижда:

1. Всички ромъни, безъ разлика на народностенъ произходъ и религиозно върване, сж длъжни, да считатъ, че отечеството е главната основа на гражданина въ живота (чл. 4 отъ новата конституция).

2. Ромънскитъ граждани—безъ разлика на езикъ, раса или религия—сж равни предъ закона, които длъжатъ почитъ и подчинение (чл. 5 Конст.)

3. Законитъ, които сж въ сила, събезпечаватъ на всички ромънски граждани, безъ разлика на езикъ, раса или религия, еднакви граждански и политически права, еднакво третиране и еднакви гаранции.

По силата на горнитъ 3 положения малцинствата ще запазватъ и употребяватъ своя езикъ въ живота и ще иматъ улеснения да го употребяватъ и въ сѣдилищата (чл. 10 отъ Конст.); да основаватъ благотворителни, религиозни или социални институции, както и училища и всѣкакви други възпитателни институции, като употребяватъ езика си въ тѣхъ; това е и за църквитъ.

Държавата и мѣстнитъ общински учреждения ще подпомагатъ такива институции на малцинствата, гдето последнитъ сж въ значително число. Въ основнитъ училища на държавата и въ мѣста, гдето малцинствата сж въ голѣма пропорция тѣхнитъ деца ще могатъ да се учатъ на майчиния езикъ. Малцинствата могатъ да упражняватъ разнитъ си професии при равни условия съ другитъ поданици на страната и ще бждатъ допускани въ обществени служби, длъжности и пр. (чл. 27 отъ Конст.).

Само председателтъ на Министерския съветъ може да се намѣсва предъ началницъ

ЗА ОБЩИНИТЪ

Триора сортировачи, всички видове и
Лотри апарати за напращване (лѣкуван
чното семе противъ ГЛАВНЯ
Меденъ карбонатъ. Най ефикасно
противъ главията

Пръскачки овощарски и дезинфекцион

Най-износни цени и условия

при инж. ДЕНЧО ЦОНЕВЪ,

ул. „СЛАВЯНСКА“

Сладкарница „ИЗВО
не е голѣма фирма

но стоката, която продава
надминзва всички други по качество
Нека почитаемитъ клиенти посетятъ и сами п

Нѣма нужда отъ фантастични рекла

реномирования и предпочитанъ отъ всички го
и дами за електрическо къдрене съ 3 инс
ново апарати, маша, водна ондулация, ма
боядисване на коси и елегантно подстригва

Бръснаро-фризьорския салонъ

„ДАЛИЛА“

на Пенчо Ат. Арнаудов

ул. „Славянска“ срещу 7-й пех. полкъ -- Шу

Малцинствата на Балканитъ

Движението на судеискитъ
нѣмци въ Чехия за сдобиване
съ по голѣми политически и
културни права, който случай
не е още ликвидиранъ и
остава да създава загриже
ност за европйския миръ, под
тикна и маджаритъ въ за
етитъ отъ Ромъния следъ
войната унгарски земи, да
искать политически и други
права.

Тѣзи движения на нѣмци и
маджари засѣгатъ прикрито и
отдѣлнѣно на териториитъ на
последнитъ народности.

тъ на съответнитъ департа
менти за изпълняване мѣрkitъ
на Главното комисарство; п
всички др ги въпроси коми
аството се сношава направо
съ министерствата.

Въ Чехия нѣмското
не е разрешено оц
телно. Нѣмцитъ
доволяватъ съ дал
отъ чехословашкитъ
ски и културни прав
Въ Ромъния прав
побърза, да задово
ствата, за да се
усложнения.

Ромънскитъ слу
много голѣма ва
щото иде да се п
чалото на разрещ
въпроса за права
лцинствата, кой о
други държави отъ
та на победителки

Възприеме ли се
ли се такова раз
въ останалитъ
държави, у народи
настѣпи успокоени
ще допринесе твърд
толкова желани
Европа.

Пристигнаха:

Кусфари „Вулкансфибъръ“

всички размѣри и качества
на много низки цени.

Оригинални дамски чадъри

съ българска бродерия и съ металически
дръжки по 160 лева при

ГАНЧО ДЯНКОВЪ & СИНОВЕ

итически ледъ

ПОЛОЖЕНИЕ. Евото разтревожено. Въ запасните се викаше, ие, което въ Лондонъ ато опитъ за мобилизация е от азалъ, а французки туристи, съ изтегляне на цитъ отъ Испания.

о-японският кон-родължава да е въ примирие. Ако марохеръ не предизвика во и по-сериозно посблъскване, войната бегне.

жението въ Палестинско. Арабитъ на-рейският мѣста, въ ятъ кървави сблъск-английски войски. въ Хайфа 10000 араици се сражаватъ съ итъ. За да се тури ова положение англ. олонитъ Макдоналдъ ож, като се раздѣли а на арабски и еврей-у дветъ държави да неутрална зона, за-гличани, за да се опиръ между араби. Така ще се прекр-лъскванията.

иалистически вест Москва съобщава, Димитровъ главенъ на комунистическия оналъ билъ канди-на 2 мѣста въ избо-върховенъ съветъ (парламентъ), но кан-а му била оттеглена ния моментъ на из-

ИЯ. При м-вото на тисе устройва служ-учване стопанското во състояние на об-

гр. Фердинандъ се тпразднването 250 ата на Чипровското съ което въ 1688 авилъ опитъ за ос-ието на България. то било подигнато ицитъ въ Чипровецъ биването на турцитъ и отнимането на отъ тѣхъ. Главни во-ли Иванъ и Михаилъ зви. Четитъ на Бс-иновъ и Георги Пеа-стигнали австрийски-и се съединили съ щацитъ се победени и турски орди напа-еца Чипровецъ, раз-ицѣли населението авили сжщото и съ села. Чипровци сега Фердинандовска око-00 жители.

ита е на 14 т. м. адната изложба въ участieto на около и дребни промишле-иятия отъ 50 различ-а на народното ни

стопанство. Въ нея участвуватъ: Германия, Чехословашко, Ита-лия (съ 30 промишлени пред-приятия) и Унгария. Около 2000 чужденци сж поискали намзления пѣи пжтуване, за да посетатъ ивложбата.

ИСПАНИЯ. Сраженията презъ из еклата седмица започнаха отчѣлно на 4 фронта: при рѣ-ката Ебро, при р. Сегре, при Естрамадура и между Лерида и Балантуеръ. На много мѣста републиканцитъ сж поразили неприятеля си—националисти, на други мѣста е станало об-ратно. Общо взето, превесъ не е имала никоя отъ воюю-щитъ страни.

— Играта между англ. м-ръ Чембърлейнъ и итал. Мусоли-ни про ѣлжава. Първиятъ иска Италия да оттегли добровол-цитъ си отъ Испания, за да влезе въ сила споразумението за Съѣдиземно море, вториятъ иска, да изтегли доброволцитъ следъ като споразумението влезе въ сила. А въ това вре-ме въ Испания разорението продължава.

— Леонъ Блумъ, водителъ на социалиститъ въ Франция препоръчва плебисцитъ въ Испания.

УНГАРИЯ. Водятъ се прего-вори съ Чехословашко, за даване права и на маджаритъ въ последната държава.

— Малкото съглашение е разположено, да признае пра-вото на въоръжение на Унга-рия, по подобие на солунското споразумѣние съ България.

Свободна трибуна

Отговоръ на една статия

Въ брой 149 на този вест-никъ е помѣстена статия отъ Величко Вълчевъ, „Културния обликъ на нашето село“.

Въ първитъ редове на статията лжха истинска оценка на факта, какво че мнозинство-то отъ писачитъ, които пишатъ за „нашето село“, не рисуватъ неговата сжщина, а идеали-зирайки го, само неговата външна обвивка.

По-нататкъ автора, под-чертавайки „дълбоко-просветно революционната роля“ на килийното училище и по-после на читалището, преди освобож-дението и поставяйки ги въ насто-ше време като основни фактори за пробуждане про-светата въ селото, съ право се възмущава отъ мнозина „интелигенти“, които заключе-ни въ своитъ собствени интереси не провеждатъ никаква култур-но-просветена дейность.

„Всичко това—пише той, се отразява много зле върху културата на селото. Колко печално е, когато селянче,

жадуващо по-вече просвета, прати дописка за тѣхното село и пишече тѣхната интелигенция „само на мониксъ играе“ а тѣхъ оставя „безъ просвета“. А това се случавя твърде че-сто. За това (? б, м) и пре-раждането на селската психо-логия става бавно, а това прав-и селянина неспособенъ да се отзовава на повѣитъ на новото време и да му бжде полезенъ съ каквото може. Така селянинътъ постоянно остаа съ качествата си на грубиятъ, алчниятъ, невъзпита-ниятъ“.

По-надолу автора на статия-подкрепя това свое схващане съ цитатъ отъ книгата „Селя-ни“ на руския писателъ А. П. Чеховъ. „Страшно е да се живѣе съ тѣхъ (селянитъ б. м) тѣ сж груби, бевчестни, мръсни, пияни, постоянно се каратъ, защото не се уважаватъ, биятъ се и се подозиратъ взаимно“ . . .

И накрая статията завършва: „М каръ и днесъ, духовния образъ на нашитъ селяни не се отличава много отъ образа който създаде защитника на руското село—Чеховъ, всѣки интелигентъ е длъженъ да работи за неговото пресъздава-не“.

Хвърляйки общъ погледъ върху цѣлата статия, много ясно прѣличава, кжде тежи основната мисль на автора и азъ искамъ именно тукъ да наблегна като посоча онаа грешка, която лежи въ осно-вата на основната мисль, про-карана отъ автора въ статията.

Споредъ него „прераждането на селската психология става бавно, а това прави селянина неспособенъ да се отзовава на повѣитъ на но-вото време“ само за това, че културния кадъръ на селото вмѣсто да работи за просвета-та и прераждането на психо-логията въ село, играе на мониксъ и т. н. и следствие на това селяни а оставалъ „грубъ, алченъ, невъзпитанъ“ и съ допълнението на Чеховъ „тѣ сж пияни, мръсни, постоянно се каратъ, защото не сж уважаватъ, биятъ се и се подозиратъ взаимно“.

Дѣ видимъ сега дали всичко това е така и ако е така, дали интелигенцията е виновна за това?

Споредъ менъ нито едното, нито другото е правилно.

Най първо, искамъ да под-чертая, че на автора е много добре известно, че не „мисльта опредѣля битието“ а „битието опредѣля мисльта“ и споредъ нашия случай, не културата която културтрегеритъ на-саждатъ въ селото ще прероди селската психология, а новата економическа основа ще даде отражение върху характера и ще засили бързото прераждане

на селската психология. Духе-внитъ прояви на човѣка, въ основата си, сж продуктъ на стоквото отношение между хората. Който не може да разбере тази проста истина, той, пишейки за селото, не-може да напише нѣщо по-съществено освенъ неговата външна обвивка.

Азъ знамъ една страна, въ която, въ продължение на много малко години селяни отъ полудиво състояние се издигнаха до степенъ на здраво разумни хора, съ здравъ об-щественъ духъ и градивенъ елементъ. Какво стана тамъ, че тѣй бързо се прероди селската психология? Да не би селската интелигенция съ свое-я културно-просветна роля да я направила този превратъ въ селската психология, или стана чудото при кана галилейско, не, но пружинитъ на едно изгнила економика се сме-ниха съ нови и тласнаха живота хиляди крачки на-предъ.

Така е, когато отъ сънната пѣсенъ на ралото забумти мощ-ния гетмъ на трактора, отъ свититъ селски душици избух-не пламъкъ отъ стремежи и когато отъ спиращата нѣкога енергия потекатъ потоци отъ жива човѣшка енергия.

Ако автора на статията, Ве-личко Вълчевъ, прочете единъ романъ отъ Горки „Майка“ ще разбере много добре за-що въ известни моменти енергията на хората се излива въ улеи, които ги правятъ „ялчни, пияни, буйни“ и т. п. и защо тази енергия когато се пусне въ канализирани корита започва да се проявява въ благородни форми.

За да подкрепя и азъ моето схващане ще преведа единъ цитатъ отъ книгата на единъ голѣмъ германски философъ, автора на „критика на политическата економия“ въ която, томъ I на стр. 152, опредѣлейки пжтя къмъ об-разуване на съкровища, казва: „колкото по-вече производител-а произвежда, толкова по-вече може да продава. Тру-долюбието, въздържанието и скѣперничеството поради то-ва, съставляватъ негови главни добродѣтели. Много да про-дава, малко да купува—зъ то-ва се състои цѣлата негова политическа економика“.

Въ заключение искамъ да изтъкна и това, че, не е върно, какво въ селата цѣлата инте-лигенция е забравила своето основно предназначение, а на-противъ, азъ смѣтамъ, че въ селото има интелигенти които искатъ да работятъ, но нѣма поле за проявяване на тѣхнитъ знания и желания и ако би съществували обективни усл вия за единъ творчески градежъ, тѣ биха направили чудеса.

Жечо Яневъ

Хроника.

Гръмъ е падналь въ с. Изгръвъ на 14 т. м. къмъ 16 часа върху волската каруца на жителя отъ сжщото село Халилъ Османовъ 32 годишенъ който е билъ заедно съ двете си деца Хасанъ 8 год. и Та-литъ 7 год. и убива блщата и сина му Хасанъ. Талитъ оста-ва живъ.

Областното сиропите-лище при с. Закрила на де-цата благодари на следнитъ дарители:

1) Семейство Хиню Недевъ за Петровъ денъ вмѣсто курбанъ за здраве на децата имъ 200 лева.

2) Г-жа Гинка Я. Недева —половинъ агне.

3) Руския инвалиденъ полъ — с една кошница сливи и ябълки.

4) Градската ветеринарна служба—30 литра конфискува-но млѣко за Сиропиталището и Детския приютъ,

Управата на Сиропиталище-то благодари на дарителитъ и имъ пожелава здраве.

На 14 т. м. въ с. Черна-Шуменско, къмъ 15 и полови-на часа жителътъ отъ сжщото село Мехмедъ Ебазаровъ 8 го-дишенъ, селско говедарче, се е удавило въ мѣстността „Ка-паклия“. Трупъ е отнесенъ въ село Черна.

Въ с. Язванково Шу-менска околия вчера къмъ 7 часа сутринта лицето Ахмедъ Шалж Ахмедовъ отъ сжщото село съ побой е убилъ съпругата си Юке Ахмедова 30 годишна.

Убиеца е задържанъ.

Протоиерей Из. До-чевъ е освободенъ отъ службата архиерейски на-мѣстникъ, а на негово мѣсто е назначенъ свещеникъ Стефанъ Поповъ отъ църквата „Св. Възнесение“, който вче е встѣпилъ въ изпълнене на службата си.

Триестъ свободно пристанище на Югославия.

Между Италия и Югославия е постигната една спогодба, споредъ която на Югославия се дава правото да използва Триестъ за свое свободно при-станище. Въ връзка съ това италианскитъ търговски паре-ходи ще провозватъ всички видове стоки съ и за Юго-славия, по специална тарифа

Печатница „Зора“—Шуменъ

НЕ Е РЕКЛАМА, А Е ФАКТЪ!

БРЪСНАРО-ФРИЗЬОРСКИЯ САЛОНЪ

„О ДЕОНЪ“

ДЪРЖИ РЕКОРДЪ по електрическо къдрене.

Известна Ф И Р М А съвестна работа.

Хвалете всички други, но „О ДЕОНЪ“ посетете.

